

Merete Nøhr Hansen - datter af tobaksgrosserer Mogens Hansen(1924-1988) - har i 2023 renskrevet sin fars erindringer.

Disse erindringer omfatter bl.a. en bid af historien om Merete Nøhr Hansens oldefar, mel- gryn og foderstofforhandler Lars Hansen (1854-1929), med forretning i Skomagergade 19.

Du kan i det følgende læse et kort uddrag af erindringerne:

Uddrag af tobaksgrosserer Mogens Hansens erindringer - nedskrevet omkring 1984-86.

Jeg blev født den 26. april 1924 i Skovbogade efter en lang og svær fødsel, som nær havde taget livet af både min mor og jeg. Det påstås, at min mor havde været gravid langt over tiden, men det skal jeg lade usagt, for derom har jeg ingen fornemmelse.

Min far, der var døbt det klingende navn af Henrik Villum Peter Hansen, var søn af Karen Kristine Hansen (1858-1932) og Lars Hansen (1854-1929), som boede i Skomagergade, hvor min farfar havde en mel, gryn og foderstofhandel og derfor kaldtes for melhandleren.

Både min farfar og farmor stammede fra Bistrup ved Hyllinge, ikke langt fra Næstved. Min farfar havde der været møllersvend, og tog som ung til USA, som så mange tusinde andre på den tid, for at tjene penge til at gifte sig for. Han har efter sit arbejde ved anlægget af The Great Western Railway.

Han kom hjem omkring 1880, og uvist af hvilken grund nedsatte han sig som melhandler - forretningen Roskilde Mel og Grynhandel, som lå i Skomagergade nr. 19.

Min farfar og farmor fik i alt 5 børn, hvoraf kun min faster Emma og min far nåede at blive rigtigt voksne, idet tvillingerne Peter og Villum døde som ganske små. Min fars ældste søster Henriette døde da hun var omkring de 20 år.

Fra venstre – Emma, Lars Hansen, Henriette, Karen Kristine Hansen, Henrik Villum Peter (senere indehaver af Ferd. Bangs Eftf.)

Min farfar havde på det tidspunkt Henriette som medhjælp i forretningen og da Henriette døde, solgte han forretningen. På et vist tidspunkt må han have overtaget den igen, men kun for en kort periode. Da han standsede sin virksomhed, var han vist kun midt i 50'erne. Forretningen blev da overtaget af melhandler Nielsen.

Ovenpå forretningen boede min farmor og farfar og ved siden af i en 1-værelses lejlighed boede malermester Edward A. Petersen. På 2. sal var der to værelser, det ene brugte Edward A. Petersen til soveværelse og det andet blev brugt til gæsteværelse, når der kom familiebesøg.

Den lejlighed min farmor og farfar havde var på 3 værelser. Fra opgangen kom man, hvis man gik lige ind, ind i dagligstuen. Den var meget fin, der stod røde plysmøbler med kvaste og hvad dertil hører, en fin sofa og et par lænestole samt et stueorgel med tilhørende bænk. Desuden var der en mahognikommode samt et mahogniskab med et konsolspejl. I spisestuen var der ved vinduet en forhøjning med en øreklapstol, der stod ved vinduet hvor der var en lyksalighed af et gadespejl. Når man fik lov til at kigge i dette, kunne man se helt op til torvet og ned til Støden. Så der var underholdning nok der.

Så var der et lille bord og opad væggen på den modsatte side, stod min farfars skrivepult. Nede i den var der mange sjove ting, men det var ikke enhver forundt at kigge ned i dybet. Ved siden af stod den uundværlige spyttebakke, som min farfar brugte når det var nødvendigt og det var ikke sjældent.

Spisestuemøblet bestod af en skænk med et overskab, et spisebord og diverse spisestuemøbler, alt i massiv nød. Det var meget fint, der var snoede søjler på skænken og bordet havde snoede ben og stoleryggene var snoede med indvendige udskæringer og sæderne var flettet.

I soveværelset var det såre almindeligt med store hvidmalede senge og servante med tilhørende servantestel, end ikke en omtale værd. Fra sovekammeret, som det altid kaldtes, var der udgang til køkkenet. Fra køkkenet var der så igen udgang til opgangen, hvor der i stueetagen var toilet, der benyttedes af alle husets beboere, såvel som de i melhandelen ansatte.

Mod øst i gården var der et skur og alletiders dejlige gråpæretæ. Det var så stort, at det nåede helt op til toppen på nabohuset. På denne gavl var der et nedløbsrør, som vistnok Kelp fik lov til at have der. Men så måtte han også betale min farfar nogle kroner om året, for denne ekstravagance. Gården som var firkantet, gik videre ind i en port i lagerbygningen. I denne port var der en luge som kunne åbne, gennem denne kunne man hejse melsække op og ned. Det foregik på den måde, at der på det øverste loft var anbragt et stort hjul på en tyk aksel. Selve hjulet var udstyret med gafler. I disse gafler løb et stort endeløst tov. Når man så trak i tovet drejede man naturligvis akslen rundt og omkring denne var der et reb, der henholdsvis kunne strammes eller løsnes, efter hvilken vej man skulle med sækkene, der hængte i dette reb. I baggården var der en vognport og et hønsehus, hvor min farfar holdt høns. Mod øst i baggården var der en lille mur op til det baghus, isenkræmmer Kelp stadig har stående samt bagbygningen på Isefjorden. Glarmester Andersens gård lå på vestsiden. I denne bygning var der et par vinduer, som jeg tror Andersen måtte betale min farfar for, for at få lov til at have dem. I kornlagerbygningen var der et lille rum, der blev brugt af staldkarlen, som hed Henry. Hvad han hed til efternavn ved jeg ikke. Han var også en af mine gode venner. Henry brugte rummet til seletøj og lignende. Så var der en hestestald og så var der vist ikke mere.

Isefjorden, som lå ved siden af min farfars hus, var en stor gård firlænget gård. Om det har været købmandsgård ved jeg ikke, men der boede en del mennesker der.

Februar 2023

Merete Nøhr Hansens renskrivning af sin fars erindringer